

ת"פ 42245/07/14 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 42245-07-14 מדינת ישראל נ' פלוני
תיק חיצוני: 319455-14 מרחב בנימין

בפני	כב' השופטת דנה כהן-לקח
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשם	פלוני

בקשת עיון בתיק בית משפט

החלטה

1. התיק הפלילי שבכותרת עניינו בעבירות אלימות במשפחה. הבקשה שלפניי הנה לעיון בפרוטוקולי הדיונים בתיק, והיא הוגשה על-ידי המתלוננת (רעייתו של הנאשם). מהבקשה עולה כי בין בני-הזוג מתנהל הליך בבית-המשפט לענייני משפחה. המבקשת עותרת לעיון ולצלם את הפרוטוקולים בתיק שבכותרת, וזאת לצורך ניהולו של ההליך בבית-המשפט לענייני משפחה.

2. המאשימה לא הגיבה לבקשה, על-אף הזדמנות שניתנה לה לכך. בא-כוח הנאשם הביע התנגדות לבקשה משני נימוקים: ראשית, נטען כי הסמכות בסוגיה נתונה לבית-המשפט לענייני משפחה. שנית, נטען כי יש בבקשה כדי לפגוע בפרטיות הנאשם ולהפריע למהלכו התקין של ההליך.

3. בהתייחס לטענתו הראשונה של הסנגור אומר כי הבקשה הנדונה הנה בסמכותו של בית-משפט זה (ולא של בית-המשפט לענייני משפחה). הבקשה נוגעת לזכות העיון בתיק בית-משפט של מי שאינו בעל דין בהליך. המסגרת הנורמטיבית לבחינת הבקשה האמורה מצויה בתקנה 4 לתקנות בתי המשפט ובתי הדין לעבודה (עיון בתיקי בית משפט), התשס"ג-2003 (להלן: התקנות). תקנה 4(א) לתקנות קובעת כי "כל אדם רשאי לבקש מבית המשפט לעיון בתיק בית המשפט ובלבד שהעיון בו אינו אסור על-פי דין". בפסיקתו של בית-המשפט העליון נקבע כי התקנות מתוות מסלול תלת-שלבי לבחינה של בקשה לעיון (ראו: ע"א 8849/01 סבוב נ' פז-גל, פ"ד נט(5) 385 (2005)): בשלב הראשון נבחנת השאלה האם יש איסור בדין לעיון בחומר המבוקש. ככל שהתשובה לשאלה זו היא בשלילה, נבחנת בשלב השני השאלה האם העיון מוצדק. במסגרת שלב הבחינה השני, נקודת המוצא היא שלכל אדם זכות עיון נוכח

עיקרון פומביות הדין. לפיכך, הנטל הוא על בעל הדין המתנגד לעיון לשכנע כי אין להתירו בהתקיים טעם כבד-משקל המונע את העיון. עם זאת, כמו כל זכות, גם זכות העיון אינה מוחלטת ולעתים יש מקום להגבילה בשל אינטרסים נוגדים. בין האינטרסים העשויים להצדיק מניעת עיון מצויה הזכות לפרטיות של בעלי הדין, הגנה על סודות מסחריים ועוד. ההכרעה בשאלת העיון מבוססת על איזון בין האינטרסים והזכויות של כל הנוגעים בדבר - מבקש העיון, בעלי הדין, והאינטרס הציבורי. בשלב השלישי, ובהנחה שיש הצדקה עקרונית לאפשר את העיון, נבחנת השאלה כיצד ניתן להגשים את מטרת העיון תוך פגיעה מידתית ככל האפשר בזכויות ובאינטרסים הנוגדים. במסגרת זו נבחנת האפשרות להגביל את היקף העיון או להתנותו בתנאים, בשים לב בין היתר לסבירות הקצאת המשאבים של בית המשפט.

4. יישום אמות-המידה האמורות בנסיבות המקרה שלפניי, מוביל למסקנה כי יש להיעתר לבקשת העיון. בכל הנוגע לשלב הבדיקה הראשון - נוכח היותו של התיק הפלילי שבכותרת עוסק בעבירות אלימות במשפחה, הוא מתנהל בדלתיים סגורות. עם זאת, מטרת סגירת הדלתיים הנה להגן על פרטיות נפגע העבירה (להבדיל ממבצע העבירות). כך למשל, סעיף 15 לחוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א-2001 מתיר לנפגע עבירה להיות נוכח בדיון המתנהל בדלתיים סגורות בבית-המשפט, בעניין העבירה שממנה נפגע. אוסיף ואומר כי בתיק ניתנה כבר הכרעת-דין על-יסוד הודאת הנאשם, כך שהמתלוננת אינה צפויה להעיד כעדת-תביעה, ולפיכך גם בהיבט זה אין בעייתיות בכך שתיחשף לפרוטוקולים בתיק. המסקנה המתבקשת הנה כי אין איסור בדיון לכך שהמבקשת (שהנה נפגעת העבירה) תעיון בפרוטוקולים המבוקשים.

אשר לשלב הבדיקה השני - לצורך הבקשה שלפניי, די בכך שהמבקשת ביססה את עניינה בהליך שבכותרת (אם כנפגעת עבירה, ואם כמנהלת הליך אזרחי מול הנאשם), על-מנת להרים את הנטל (הקל יחסית) המונח על כתפיה להצדיק את העיון המבוקש. יוער כי בהתאם לפסיקתם של בתי-המשפט, לא מוטל על המבקשת לנמק כיצד העיון יועיל להתדיינות המשפטית האחרת שבין בני-הזוג (ראו והשוו: בג"צ 10003/08 עו"ד תומר לוי נ' מדינת ישראל (5.4.2012); ב"ש (י-ם) 4918/08 עו"ד גלעד רוגל נ' א.א.סוכנויות גז בע"מ, פסקה 13 (22.10.2008)). בהתאם להלכה הפסוקה, נטל כבד-משקל מוטל דווקא על המתנגד לעיון, ועליו להוכיח כי תיגרם בעקבות העיון פגיעה ממשית באחד הצדדים לתיק או בצד שלישי. דא עקא, המשיב לא העלה בתגובתו טעם מהותי-קונקרטי מדוע אין למסור את החומר המבוקש לעיון המבקשת, מלבד טענה סתמית לפגיעה פרטיות ולהפרעה למהלך התקין של ההליך.

אשר לשלב הבדיקה השלישי - יודגש כי המבקשת עתרה לעיון בפרוטוקולי הדיונים בלבד. בקשה זו היא מידתית. (כך למשל, לו הייתה המבקשת עותרת לעיון בתסקירי שירות מבחן, לא הייתי מאפשרת זאת, מנימוקים עליהם עמדתי בהחלטתי שניתנה לאחרונה בת"פ (י-ם) 1754-06 מדינת ישראל נ' צדוק, פסקה 6 (17.2.2015)).

5. אשר על כן, ונוכח מכלול הטעמים שפורטו, הבקשה מתקבלת. המבקשת רשאית לגשת למזכירות בית-המשפט ולקבל לידיה העתק מארבעת פרוטוקולי הדיונים שהתנהלו בהליך שבכותרת עד כה (ההליך עודנו תלוי ועומד).

המזכירות תמציא החלטה זו למבקשת, למאשימה ולסנגור.

ניתנה היום, ז' אדר תשע"ה, 26 פברואר 2015, בהעדר הצדדים.

